

Ангажменти на
туристическия бизнес съгласно
Наредба за намаляване на
въздействието на определени
пластмасови продукти върху
околната среда

Ренета Колева

Заместник-министър на околната среда и водите

София
07.12.2021 г

Концепция за кръгова икономика

- Удължаване на жизнения цикъл на продуктите, чрез политики и технологични решения за повторно използване, поправка и рециклиране на съществуващи материали и продукти
- По-разумното използване на суровини е мярка и срещу промените в климата
- Промяната трябва да обхване целия производствен цикъл от проектиране и производство на продукти по начин, който не води до отпадъци и замърсяване

Законодателство и политики 2021 г.

- Приет Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г. с три основни цели:
 - Намаляване на образуването на отпадъци и насърчаване на повторното им използване
 - Увеличаване на рециклираните и оползотворени количества
 - Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци
- Акцент върху осигуряване на средства за технологични решения за бизнеса и пилотни проекти за предотвратяване на отпадъците
- Информационни мерки за устойчиво потребление, кампании с НПО, организации по оползотворяване, общини
- Доброволни споразумения с бизнеса и научните среди
- Акцент върху управлението на отпадъци от опаковки, пластмаси, строителство

Проект на Национална стратегия за преход към кръгова икономика 2021 – 2027

Стратегически специфични цели

- По-висока производителност на ресурсите
- Нови бизнес модели
- Свързаност в икономиката
- България допринася за доставките на критични суровини

Зелена и конкурентоспособна икономика

1

- По-малко отпадъци
- Повече възможности за устойчива употреба
- Повече рециклирани отпадъци, по-качествени суровини
- Без депонирани отпадъци

По-малко отпадъци, повече ресурси

2

- По – добре информирани потребители
- Устойчиви модели на поведение
- Социална зелена икономика

Икономика в полза на потребителите

3

Приоритетни области

1. Пластмаси

- Необходими допълнителни усилия за намаляване на количествата образувани пластмасови отпадъци, подобряване на разделното събиране в домакинствата намаляване на нежеланите примеси в произвежданите и предлагани на пазара пластмасови изделия

2. Отпадъци от строителство и разрушаване

- Необходимост от увеличаване на инфраструктура за рециклиране; строителният сектор да поеме водеща роля при предотвратяването и повторната употреба на строителни отпадъци в партньорство с местните власти

3. Хранителни отпадъци

- Подобрене в производствените процеси и общото им управление може да доведе до повишена ресурсна ефективност и значително намаляване на въглеродните емисии
- Задължително разделно събиране на био-отпадъци от домакинствата ще позволи оползотворяването на около 200 хил. тона хранителни отпадъци

4. Биомаса и продукти на биологична основа

- Приоритет следва да бъде преработка на отпадната дървесина, а не нейното енергийно оползотворяване.
- Налице е много голям неизползван потенциал в оползотворяването на твърди селскостопански отпадъци. Неоползотворяването на голяма част от тях представлява загуба на ресурс.

5. Основни суровини

- Проучване на потенциала за добив на суровини от критично значение при експлоатацията на съществуващи находища и при бъдещи проучвателни дейности може да доведе до значителни икономически ползи.

План за действие с мерки в изпълнение на стратегическите и специфични цели

- Въвеждане на ресурсно ефективни технологии в МСП от преработвателната промишленост - хранително-вкусова, текстилна, производство на пластмаси и пластмасови изделия, акумулатори и батерии
- Привличане на сектора за търговия и предлагане на услуги в прилагането на мерки за предотвратяване на пластмасовите отпадъци
- Финансиране на съвместни проекти между организациите за защита на потребителите и научните организации за изследване и промяна на потребителското поведение към устойчивост.

НАРЕДБА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ОПРЕДЕЛЕНИ ПЛАСТМАСОВИ ПРОДУКТИ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Намаляване
потреблението
на пластмасови
чашки и съдове
за храни

- Бизнес операторите, които предлагат храни и напитки и използват пластмасови чашки и съдове за храна ги предлагат само срещу заплащане на фиксирана сума
- Нараства от 0,05 и 0,20 за 2023 г. до 0,25 лв. и 0,40 лв. за 2027 г.
- Задължени са да предлагат алтернативни варианти в т.ч. за многократна употреба
- Поставят на видно място информационна табела с информация за:
 - цената на чашките и съдовете;
 - въздействието върху околната среда и необходимостта от намаляване на потреблението;
 - алтернативите, които се предлагат;
- Лицата, които пускат на пазара тези продукти се регистрират в електронен регистър и докладват пуснатите количества по Приложение 2 от наредбата

Изисквания към пусканите на пазара съдове за напитки и РЕТ бутилки до 3 л.

- Контейнерите за напитки и РЕТ бутилките могат да бъдат пуснати на пазара, само ако капачките им остават постоянно закрепени след отваряне.
- РЕТ бутилките трябва да съдържат най -малко 25% рециклиран РЕТ материал от 2025 г. и най -малко 30% от 2030 г.
- Лицата, които пускат РЕТ бутилки на пазара, ежегодно отчитат общото количество бутилки, пуснати на пазара, и общото количество рециклирана пластмаса, използвана в тях, както и информация за произхода на използваната рециклирана пластмаса – Приложение 4.
- Регистрират се в електронен регистър

Разширена отговорност на производителя – отпадъци от опаковки

- Лицата, които пускат на пазара напитки в пластмасови контейнери и бутилки, както и тези, които пускат на пазара храни в меки опаковки продължават да изпълняват задълженията си по Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки (НООО)
- Лицата, които пускат напитки на пазара в PET бутилки с капацитет до 3 литра, изграждат система за разделно събиране само за бутилки. Те постигат ежегодно увеличаващи се цели за разделно събиране от 2022 г. до 90% през 2029 г.
- Системата ще включва допълнителни контейнери и ще надгради съществуващата система за отпадъци от опаковки. Детайлизирането ще бъде направено в предстоящо изменение на НООО.

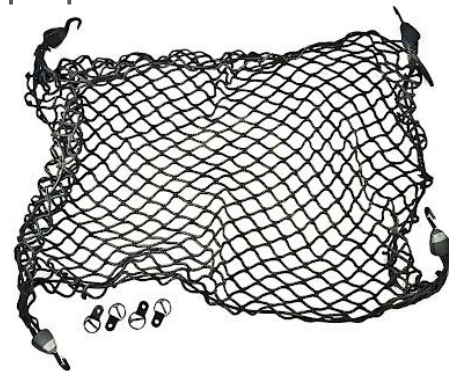

Разширена отговорност на производителя – покриване на разходите чрез продуктова такса

- Лицата, пускащи на пазара пластмасови контейнери за храни, чаши, найлонови торбички, мокри кърпички, тютюневи изделия и балони, трябва да поемат разходите за почистване на замърсяването с отпадъци от тези продукти.
- Те ще изпълняват задълженията си, като продуктова такса.
- Количествата, състава и дела на отпадъците от тези продукти, разходите за тяхното почистване и размерът на продуктова такса ще се определят въз основа на национално представително проучване.
- Ще се провежда на всеки 5 години, първото през 2022 г.
- Задължението за плащане на продуктова такса влиза в сила от 1 януари 2025 г., с изключение на тютюневите изделия, за които то е от 2023 г.

Разширена отговорност на производителя – риболовни съоръжения

- Лицата, които пускат на пазара риболовни съоръжения, съдържащи пластмаса са задължени да:
 - осигуряват разделно събиране на отпадъци от тези продукти в пристанищните приемни съоръжения
 - постигат годишни цели за разделно събиране, увеличаващи се от 5% за 2024 г. на 40% за 2031 г.
 - отчитат количествата, пускани на пазара годишно, /първо отчитане през 2023 г. за 2022 г. /.
- Тези задължения ще се изпълняват индивидуално или чрез организации, подробни параметри ще бъдат посочени със следващото изменение на Закона за управление на отпадъците.

**Национална
програма
за предотвратяване
и намаляване на
загубата на храни
(2021 – 2026 г.)**

- Изготвена в изпълнение на чл. 38, ал. 1 от Закона за управление на агрохранителната верига (обн. ДВ, бр. 51 от 2020 г.)
- Разработена от междуведомствена Работна група със Заповед на МЗХГ
- Приета с Решение № 700 на Министерски съвет от 7 октомври 2021 година

Стратегически и оперативни цели

Стратегическа цел

Поетапно намаляване на загубите и разхищението на храни за постигане на цел 12.3 на ООН чрез формиране и провеждане на национална политика:

- до 2026 г. - намаляване на загубите с 25%;
- до 2030 г. – редуциране на загубите до постигане на заложените цели.

Оперативни цели:

1. Получаване на адекватна, измерима и съпоставима информация за резултатите от всички измервания, свързани с нивата на загубите на храни.
2. Подкрепа на участниците в отделните етапи на хранителната верига за предприемане на ефективни мерки за предотвратяване и намаляване на загубите на храни.
3. Промяна в поведението и отношението на потребителите към храната.
4. Прилагане на мерки за предотвратяване на загубите и разхищението на храни на всички етапи от хранителната верига.
5. Подобряване на преразпределянето на излишъка от годни храни за консумация от нуждаещи се лица.

БЛАГОДАРЯ ЗА
ВНИМАНИЕТО!